

X. 4. udvalg.

ralsekretær for information, efterfølge C. A. Stavropoulos som fungerende kommissær for Namibia fra 1. januar 1970. C. A. Stavropoulos, der nu også varetager opgaverne som undergeneralsekretær for generalforsamlingsanliggender, havde selv ønsket at blive afløst.

4. udvalgs beretning: A/7736/Add.1.

Områder under portugisisk administration.*)

(Dagordenens punkt 65).

En lang række afro-asiatiske lande fremlagde den 12. november 1969 et resolutionsforslag om områder under portugisisk administration. Forslaget blev vedtaget af 4. udvalg den 14. november med 88 stemmer for (afro-asiatiske, kommunistiske og 11 latinamerikanske samt de nordiske lande og Østrig, Canada, Irland, Israel og Japan) og 3 imod (Portugal, Sydafrika og Spanien), medens 16 afstod (vestlige lande, herunder Frankrig, Storbritannien og USA samt Argentina, Brasilien, Cuba, Elfenbenskysten, Malawi, Mexico og Peru).

9 latinamerikanske lande var fraværende under afstemningen. Lesotho stemte for, og Botswana og Swaziland var fraværende.

De afro-asiatiske indlæg — Ghana, Ceylon, Indien og Dahomey — var ved resolutionsforslagets forelæggelse præget af moderation. Således blev håbet om en ikke-voldelig løsning gennem en ændring af Portugals politik gentagne gange understreget, og udlægningen af paragrafferne om de økonomiske interessers indflydelse og om NATO var indskrænkende set i forhold til selve teksten.

I resolutionens operative del *fordømmes* den portugisiske regerings vedvarende nægtelse af at gennemføre FN-resolutionerne, Portugals brug af territorierne under dets herredømme til krænkelser af de uafhængige afrikanske staters territoriale integritet og suverænitet, Portugals kolonikrig, samarbejdet mellem Portugal, Sydafrika og det illegale racistiske minoritetsstyre i Sydrhodesia og interventionen af sydafrikanske styrker i områderne, *beklages* den portugisiske regerings arbitrære forvisning af den af-

rikanske befolkning og bosættelse af fremmede immigranter og de finansielle interesser, som vanskeliggør kampen for selvbestemmelse, frihed og uafhængighed, og som styrker Portugals militære bestræbelser. Resolutionen *opfordrer* den portugisiske regering til at vedtage øjeblikkelige skridt for at sikre gennemførelsen af kolonideklarationen i områderne under dets administration, og alle stater, særorganisationerne og andre internationale organisationer anmodes om i samarbejde med OAU at øge deres moralske og materielle hjælp til folkene i territorierne, der kæmper for deres frihed og uafhængighed. Desuden *henstiller* resolutionen til sikkerhedsrådet at tage effektive skridt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i pagten med henblik på kolonideklarationens gennemførelse i områderne under portugisisk administration. Alle stater og især medlemmerne af NATO *anmodes* om at tilbageholde eller afstå fra yderligere militær og anden hjælp til Portugal, som gør det muligt at videreføre dets kolonikrig.

Forinden forslagets fremlæggelse i 4. udvalg havde den afro-asiatiske gruppe for at få støtte til resolutionsforslaget fra et bredt udsnit af medlemskabet udarbejdet et udkast, der kunne danne grundlag for konsultation med andre medlemslande. Disse konsultationer, i hvilke de nordiske lande spillede en central rolle, førte til tre væsentlige ændringer: en beskrivelse af situationen som en fredstrusel blev udeladt, en opfordring til Portugal om at efterleve kolonideklarationen blev indføjret, og sprogbrugen i en af de operative paragraffer blev ændret således, at den ikke ledte tanken hen på pagtens kapitel VII. Herudover foretoges en række ændringer, der i almindelighed modererede tekstens karakter.

Danmark udtalte i en stemmeforklaring (bilag 18) at ville stemme for resolutionen, fordi Danmark fortsat insisterer på, at problemerne i disse områder skal løses gennem anvendelse af selvbestemmelsesretten, og fordi ingen synlige fremskridt var gjort mod en løsning af disse koloniproblemer. Fra dansk side havde man også taget med i sine overvejelser og anerkendte, at forslagsstillerne havde gjort en ægte anstrengelse for at tilpasse teksten til andre delegationers syns-

*) Vedrørende debatten om dette punkt henvises til side 156.